

ЧУДЕСА СВЕТОГА КРАЉА СТЕФАЊА ДЕЧАНСКОГ

Свети краљ кажњава насиљнике

ади заштите манастира од злих људи, царица Јелена (Душанова жена) поставила је челника Ивоја. Али уместо да брани манастир од насиљника и пљачкаша, он је и сам почeo да чини насиља и да пљачка манастир. Но убрзо га је стигла казна светог краља: погину је на коњу на очиглед својих наоружаних људи. На место Ивоја буде постављен неки Јунац, који се још горим показао: тукао је монахе а игумана је затворио. Једне ноћи јави му се у сну свети краљ у страшној визији, од које се насиљник толико препао, да је изгубио моћ говора. Кад се пробудио, урлао је као дивља звер. После те визије у току седам недеља са њега је живо месо отпадало, док у највећим мукама није издахнуо.

Свети краљ спасао манастир и народ у њему од Турака

После Косовског боја (на Видовдан 1389.), Турци су се, као бесни вуци размилели по Србији и почели да харају, пале, чине насиља и убијају. Српски народ напуштао је своје куће и имовину и бежао у шуме и неприступачне кланце, да би спасао голи живот. Маса народа из околине Дечана сабрала се у манастир, под окриље и заштиту светог краља. Једне суботе народ је испунио манастир, као пчеле кошницу. Настала је тамна ноћ, монаси су се повукли у своје келије и манастиром је завладала тишина. Само жижак у кандилу виште кивота светог краља својом слабом и треперавом светлошћу обасјавао је мрачни простор храма и ликове светитеља на иконостасу. Ову тишину наруши вика и јако лупање Турака на манастирску капију. Под њиховим притиском капија попусти, и они, као бесни вуци, са урликањем упадоше у манастир, спремни на насиље и клање невиног народа. Али у том часу њихово урликање надјача страшан земљотрес, а на небу почеше да севају муње и праште громови, као да је наступио смак света. Страх обузе и Турке и Србе, и одједном настаде гробна тишина. Црква се испуни силном светлошћу, која се из ње разли по читавом манастиру и његовој околини. Светлост је била тако јака, да се игла могла видети на стотину метара око манастира. У том се отворе црквена врата и на њима се појави свети краљ, у златном оделу, дуге и беле браде, са крстом у десној руци, те стаде код извора пред

црквом. У том тренутку га окружи мноштво витезова са бојним копљима, а један вitez на виловиту коњу, са исуканим мачем, стаде са десне стране светог краља. То је био Милош Обилић. Ово чудо гледаху и Срби и Турци и од страха попадаше на земљу. Свети краљ прекрсти крстом на све четири стране и рече благо: „Идите, грешници, а мене, манастир и мој народ оставите на миру.” После ових речи визија ишчезе, црквена се врата затворише и светлост угаси. У цркви се зачу дивно појање: „Да васкрсне Бог и расеју се непријатељи његови...”, а Турци као бесомучни побегоше из манастира.

Свети краљ спречио претварање цркве у цамију

По заузећу Србије, Турци су многе српске цркве претворили у своје цамије, па су то хтели да учине и са дечанском манастирском црквом. За ову сврху доведена је у Дечане силна турска војска и много њихових верских великодостојника са њиховим поглаваром, да би тај чин био што свечанији. Да ово не би изазвало буну околних Срба, Турци су распоредили своју војску око манастира и донели доста муниције, коју су сместили у кулу звонару на великој капији. Главни војсковођа са доглавницима смести се у најбоље одаје конака и онда позва игумана и монахе и предложи им да се потурче; у противном да одмах напусте манастир. Пошто су одбили да се потурче, игуман и братија молили су, преклињали, плакали, обећавали злато, само да Турци оставе манастир на миру, али ништа није помогло. Турци их истераше из манастира и они се повукоше у испоснице у клисури више манастира. Чим су дошли, Турци поставише на кулу звонару над капијом свој полумесец са звездом, као знак потурчења. То су хтели да ставе и на црквено кубе, али због велике висине без скеле то нису могли одмах учинити, па су оставили за доцније. По истеривању калуђера, остао је у манастиру само још свети краљ на кога Турци нису рачунали.

По договору међу Турцима, обред претварања цркве у цамију имао се започети пред главним улазом у цркву. Цео простор испред цркве застрт је ћилимима. У средини, на почасним местима, налазили су се заповедник војске Татарин и остали великодостојници. За главног верског старешину одређено је место пред главним вратима са јужне стране. Када су трубе и таламбаси огласили почетак свечаности, војска споља радосно јурну унутра и испуни сав простор око цркве. Тада верски старешина поче да клања на свом месту. Али у том часу земља се затресе и фигура лава стражара са јужне стране поред прозора светог Георгија откину се, паде на главу верског старешине и размрска је. Његова крв и мозак попрскаше све великодостојнике око њега. Истовремено препукну свод паперте, поломише се мермерне плоче међу гробовима светог краља и свете Јелене и изби чудан пламен, који моментално обави цркву изнутра и споља и опали Турке који су стајали уза зид црквени. Овим збивањима пријужи се и страшна олуја са провалом облака, муњама и громовима. Један гром удари у полумесец на кули, запали муницију у њој и кула се уз страшну експлозију сруши. Са кулом се сруши и краљева палата. Од провале облака Бистрица надође од брда до брда, и заједно са водом која се сјури низ брдо више манастира, преплави манастирску порту и однесе све што јој се нађе на путу. У тој катастрофи, према сачуваном предању, настрадало је мноштво Турака, а војсковођа Татарин се спасао чудним случајем са остатком војске, која се налазила подаље од

манастира. Али и он је платио главом, када је бежећи из Дечана улазио у Пећ, где га је по предању убио капетан Лека Дукађинац, из освете због његове намере да дечанску цркву претвори у цамију. Турци су га прогласили за свога „свештеника”, ставили му на гроб плочу са натписом, озидали му турбе и палили кандило на његовом гробу. Споменик са натписом уништен је приликом ослобођења ових крајева 1912. године, а турбе се срушило 1926. године.

Свети краљ казнио још једног насиљника

У једном старом запису на црквеној књизи Прологу из 1620. године, прича се како је неки обесни Турчин Гашли-паша опљачкао манастир, а игумана Захарију тако премлатио, да је трећег дана умро. Али га је убрзо стигла Божја казна и светог краља: спопала га је тешка болка, да се сав жив распадао и у највећим мукама умирао и он, и сви они који су тада били са њим.

Свети краљ неће да напусти манастир

У Првом светском рату (1914-1918), док је српска војска водила тешку борбу са аустро-угарском војском и повлачила се пред далеко надмоћнијим непријатељима ка југу, Бугари су, по договору са Аустро-Угарском и Немачком, напали српску војску с леђа и продирући ка Призрену и Пећи нагнали је у беспутне албанске гудуре. Када су у своме надирању допрли до Дечана, прва брига им је била да опљачкају манастир и мошти светог краља пренесу у Софију, и тако му се освете за његову победу над њиховим царем Михаилом Шишманом на Велбужду 28. јула 1330. године. Они су плански журили да у Дечане стигну пре аустро-угарске и немачке војске и изврше пљачку, јер по договору између бугарске и аустро-угарске владе о подели територије Србије, западни део Јужне Србије (област од Косовске Митровице до Пећи и Ђаковице) имао је да припадне Аустро-Угарској. По доласку у Дечане, Бугари су опљачкали манастир, затим у једна кола натоварили четири калуђера (руске народности), у друга мошти светог краља, а у трећа војничку стражу, па кренули из манастира. Кад су стигли у село Дечане (удаљено 2 км. на путу Пећ-Ђаковица), прва кола са калуђерима продужише за Ђаковицу, а друга, са моштима светог краља, стадоше на раскрсници и остадоше непокретна. Сва напрезања шофера и његовог помоћника да се кола покрену остала су узалудна. Мноштво народа се било сакупило посматрајући шта се догађа. Срби су плакали, а Арнаути се чудили. Док су се Бугари сатима узалуд мучили, појави се из Пећи аустро-угарска коњичка извидница и у галопу дојури до бугарских кола. Кад је командир извиднице сазнао о чему је ствар, упозорио је Бугаре на савезничку лојалност и наредио да се удаље од светог краља. Затим је наредио да се кивот са моштима извади из кола и преда Србима да га врате у манастир. Срби са радошћу вратише светог краља у манастир, а Бугари седоше у кола, чији мотор сад лако упали, и одоше посрамљени. Видећи шта се догодило, један стари Арнаутин, рече сакупљеним Арнаутима: „Видите ли, свети краљ неће да напусти Дечане. Срби опет долазе. Пазите шта радите!“

Бугари су били у Дечанима 8 дана. За то време један њихов генерал са два војна свештеника посетио је Дечане и том приликом опљачкао најскупоченије

предмете из ризнице, међу којима и оригинални модел дечанске цркве од сребра, и купу Краљевића Марка.

Свети краљ спречио скидање оловног крова са цркве

По заузећу Дечана у јесен 1915. године, Аустријанци су све затечене калуђере интернирали у Мађарску, цркву закључали и кључ предали заповеднику војне страже у манастиру. У манастирским конакима разбашкарила се аустро-угарска војска. За сво време њиховог бављења у манастиру, од краја 1915. године до јесени 1918. године, у манастиру се није служило. То је једини случај у историји манастира када се у њему није служило.

Године 1916. аустро-угарска влада је издала наредбу да се за ратне потребе (израду оружја и муниције) реквирирају сва црквена звона, метални предмети и оловни кровови са цркава и цамија. Према овој наредби командир војне посаде у Дечанима скинуо је са дечанске куле звонаре 9 звона и послao у Пећ. Потом је наредио војницима да скину оловни кров са цркве. Донесене су високе стубе и усправљене са јужне стране прозора светог Георгија, на истом месту одакле се откинула фигура лава и убила турског верског старешину, који је хтео да дечанску цркву претвори у цамију. Уза стубе први се попео Фердинанд Кајзер, стао поред прозора и почeo да скида оловну оплату са прозора. Један Арнаутин из Дечана, који се ту затекао, видевши шта се ради, рече: „Тешко томе кога свети краљ удари штапом по глави!” Само што је он то рекао, а војник који је скидао оловну оплату са прозора заједно са скинутим комадом олова стрмоглави се доле и сав се разбије. Својом крвљу и просутим мозгом попрска мермерне плоче, као онај верски старешина тепиХе. Сви присутни препали су се када су видели шта се дододи. А још већи страх уђе у војнике, када им је Арнаутин испричао шта се дододило приликом покушаја претварања цркве у цамију. После сахране погинулог војника, чији је гроб међу боровима више старе цркве светог Николе, командир нареди војницима да продуже скидање олова са крова. Војници се међу собом погледаше и у мислима споразумеше, па изјавише: „За цара и домовину готови смо мрети у сваком часу, скакати у ватру и воду, али не можемо пружити наше руке против ове цркве, коју чува и брани нека виша сила.” На ову изјаву официр се намршти, окрену и оде у свој стан. Тако кров оста сачуван.

Свети краљ се јавио ноћу да испита верност чувара Арнаута

Цан Садик, Арнаутин из Дечана, испричао је архимандриту Леонтију како је једне ноћи видео светог краља. То се дододило пред празник Велике Госпојине 1897.

Мој отац Садик и стриц Реџа, прича он, чуvalи су Високе Дечане и наизменично седели у манастиру. Садик је био старији и домаћин куће, те је Реџа више седео у манастиру. Ја сам као одрастао момчић често одлазио код Реџе и ноћивао са њим у манастиру. Понекад смо долазили и по двојица и ноћивали са њим, да му се нађемо у помоћи у случају потребе. Тако је отац наређивао, а и

нама је било мило. Једне ноћи пред Велику Госпојину били смо са Реџом ја и још један рођак. После вечере седели смо нас тројица у соби и дugo слушали приче стрица Реџе. Ноћ је била ведра са месечином. У току Реџина причања чусмо неку шкрипу, као да се отворише западна врата на цркви. Стриц преста да прича, а нас двојица скочисмо до прозора собе који је гледао на цркву и авлију. Реџа нас упита да ли видимо неког код шедрвана. „Видимо једног старца у златном оделу дуге и беле браде, са крстом у руци” - одговорисмо нас двојица. Стриц ми нареди да узмем пушку и сићем доле, да видим ко је. Ја сам послушао и сишао. Старац је стајао уз шедрван и крстом благосиљао. Пришао сам му близу, стао поред њега и пружио руку да се са њим поздравим, али он ишчезе. Затим чух шкрипу, као да се велика врата на цркви затворише. Ја се препадох и побегох код стрица у собу. Стриц је био забринут и нешто је шапутао, вероватно се у себи молио Богу. Кад сврши молитву, ја му рекох шта сам видео и чуо. Он нас погледа и рече: „Видео сам и ја и чуо. Оно је био свети краљ. Испитује нашу верност пред неким догађајем. Молите се Богу да буде добро.”

Слутња стрица Реџе убрзо се обистинила. Неколико дана после појаве светог краља наступио је празник Велика Госпојина а са њим и неслуђени догађај. Народа је било доста, као и сваке године о овом празнику, али није било мира и весеља, као ранијих година. Уочи празника дошао је у манастир зликовац и пљачкаш Цољ Соколи из Барловца у Малесији, са братом и још два друга. Његова појава је застрашила и узнемирила народ. Реџа га је примио у своју собу на вечеру и конак, јер није смео да га одбије од себе. У току разговора Цољ је затражио 30 лира у злату, па да манастир и народ остави на миру. На сва могућа наваљивања и молбе стрица Реџе да одустане од уцене, Цољ је остао при своме захтеву, па је чак дао и бесу (заклетву) да неће одустати. Реџа је запао у тежак положај: или да спасе част положаја војводе дечанског, свога брата и фиса (племена), или да све изгуби. Имајући на уму народну изреку: „све за образ, а образ ни за шта”, Реџа пође код архимандрита Јанићија на саветовање. После дужег разговора договоре се да Реџа позове цело своје братство из села Дечана и да се после свете литургије пред манастиром Цољ Соколи и његови другови побију. Исте ноћи дошло је око 30 наоружаних Дечанаца у манастир. Они су се обавезали да сви заједнички приме одговорност за ову крв. По доласку у манастир заузели су сва главнија врата и места у манастиру и споља.

Сутрадан после службе народ поче да одлази кући. Цољ Соколи са друговима изашао је пред капију, пребацио мартинку (пушку) преко крила и тражећи паре, заустављао народ. На овај глас Реџа са братом Садиком и још два рођака дођоше код Цоља и рекоше му да народ остави на миру, а ако има шта да тржи, нека иште од њих. На ове речи Цољ им одговори одлучно: „Тридесет лира, бесу сам дао!” Реџа погледа брата и рођаке, а ови рекоше: „Донеси му паре, па да оде без зла.” Реџа погледа Цоља и рече му да седне ту и добиће шта је тражио. Затим се окрете и оде у манастир. Цољ се орасположи и седе комотније. Убрзо се Реџа поврати са бакарним новцима у марами и довикну му: „Простри мараму, да примиш паре!” И док је Цољ отпасивао мараму, грунуше три мартинке у један глас и Цољ паде мртав. Том приликом погинули су пред капијом брат Цољев и један друг, а онај други побегао је рањен у правцу Дечана, али га је у путу срео и убио Ахмет Ајредин, бивши војвода и чувар Дечана. Али и ови Мализори, пре него што су изгинули, убили су Садика, а ранили Реџу који је остао сакат у ногу

до смрти. Овако смо ми били светог краља и Високе Дечане, па нам се зато и јавља свети краљ - завршио је своје причање Цан Садик.

Свети краљ и ратна сирочад у његовом манастиру

У почетку 1920. године у манастиру Дечани уређен је дом за ратну сирочад, као племенито дело енглеског народа. Дом је био смештен у западне келије, зване „Призренски конак”. Пошто ове келије нису могле да приме сву децу, јер их је било 150, уступљена је и царска трпезарија за спавање одрасле мушке деце. Дом је био лепо уређен и обилно снабдевен свима потребама, а био је под управом Енглескиње, сестре Волес, са две помоћнице. И сестра Волес и њене помоћнице вршиле су своју дужност са пуно љубави и преданости. Деца су се брзо опоравила, а са опоравком у њима се будио несташлук, што је задавало бриге нежним Енглескињама. Понекад су биле принуђене да позивају игумана или неког од учитеља, да им помогне у смиравању деце.

У трпезарији је спавало 40 одраслијих дечака. У ноћи између 13. и 14. септембра (по старом календару) 1920. године, уочи Крстовдана, појавио се стариц у златним хаљинама, дуге беле браде. Деца су спавала, само један дечак при kraју видео старца, умотао се у ћебе и у страху пратио погледом старца. Стариц је стао код првог малишана, открио му главу и загледао му се у лице, као да га посматра како изгледа. Затим је дечака подигао, као да гледа колико је тежак, и спустио га. Потом је пришао другом до њега, и тако учинио и са њим. Прегледајући тако редом неколико дечака, један од њих се пробуди из сна, и кад је видео старца, врисну и поче дреку. Овом вриску придржи се и онај будни. Деца се пробудише и поскакаше са својих лежаја, а стариц ишчезну кроз прозор као сенка. На вику деце дотрчаше Енглескиље са лампама и једва умирише децу. Стариц се појавио и друге и треће ноћи, што је изазвало велики страх код деце.

После јављања треће ноћи сестра Волес испричала је игуману Леонтију о чудесним јављањима и замолила га да дође и умири децу. Игуман је пошао, осветио водицу у трпезарији и наместио икону светог краља. Кад су деца видела икону, једногласно су повикала да је баш такав стариц код њих долазио. Том приликом игуман им је проговорио неколико речи и упозорио да се добро владају, јер се свети краљ љути и кара оне који се не владају како треба, а ако таквих има међу њима, нека се поправе. Сутрадан су деца довела игуману једног свог друга, који је са иконе у цркви био узео 2 гроша (динар је имао 5 гроша). Он је то друговима признао после игуманове поуке, па је кроз плач признао игуману и вратио узети новац. Краљ се више није јављао, а деца су се примерно владала.

Крадљивци манастирских волова кажњени лудилом

Билал Русто, Арнаутин, дугогодишњи војвода манастира Дечана, убио је Мет Емина из Дечана, због јатаковња и издавања лоповима манастирске стоке.

Он је архимандриту Леонтију испричао са каквим су се тешкоћама сусретале војводе при чувању и одбрани манастира и његове имовине од насиљника, лопова насиљника, лопова и пљачкаша и додао: „Ништа ми не бисмо могли учинити, нити би могли сачувати и одбранити, без светог краља. Свети краљ је чувао и бранио Дечане, а ми смо били његове слуге и извршиоци његове волје.” У вези са тим испричао је следеће:

Два наша рођака по фису (племену) из Црнобрега, увукли су се једне ноћи у манастирски обор и украли два вола, отерали кући и везали у доњем делу куле. Тражили смо их на све стране, слали људе, обећавали награду ономе ко их пронађе или покаже где су, али све узалуд. И када смо изгубили наду да ће се нестали волови пронаћи, свети краљ је довео лопове на манастирску капију и они су се сами проказали. Једног јутра у зору, кад су калуђери служили јутрење у цркви, а неколико дана после крађе волова, зачуло се јако лупање на главну манастирску капију, помешано са потмулим испрекиданим урлањем, које је највише личило на рику говеда кад нагазе на крв закланог говечета. Ово лупање и урлање изазвали су узбуђење у манастиру. Манастирски момци су јавили војводи и питали шта да се ради. Војвода узе пушку и са неколико момака пође и отвори врата. На своје велико изненађење нађу пред вратима два Арнаутина из Црнобрега, полудела, урлају, лупају, и траже да их пусте у манастир. Војвода их познаде и рече: „Свети краљ их је довео да сами признају крађу волова.” Затим је послao двојицу у Црнобрег да им претресу куће, а њих задржао пред капијом манастирском, док се ова двојица не врате из Црнобрега.

За кратко време се вратише она двојица и дотераше оба вола. На ово чудо дође игуман са монасима и свим другим особљем из манастира. Сви се са дивљењем уверише у чудотворну моћ светог краља. Волове отераше у шталу, а луде Арнауте поведоше у цркву да им се читају молитве и проси опроштај од Бога и светог краља. А Бог и свети краљ се смиловаше, и обојици лопова повратио се разум.

Турци у Малој Азији причају о чудесима светог краља Стефана Дечанског

Године 1934. дошао је у манастир Дечане неки Србин из Новог Пазара (чије име монаси нису забележили), да се поклони светом краљу, о чијим је чудесима први пут чуо у Малој Азији, као турски заробљеник у рату 1912. године. Тамо му је неки Турчин испричао, како је као војник са својом четом био у манастиру Дечанима, и шта је тамо доживео. Једне ноћи, прича он, био сам на стражи. Нигде није било живе душе, јер се све живо од нас уплашило и склонило, а и ми смо били у страху да нас изненада не нападну Црногорци. Те ноћи, кад сам био на стражи, појави се у даљини један старац, са дугом седом брадом, и упути се ка мени. Кад дође до мене рече ми благо: „Не бој се, док сте овде нико вас неће напasti”, а затим се удаљи. Мислио сам да је то неко првићење, да сам полудео па ми се првића. Зато никоме ништа нисам рекао. Идуће ноћи био је други војник на стражи, и њему се јавио исти старац и рекао исто. И тај војник није смео никоме да повери свој ноћни доживљај. Треће ноћи јави се старац трећем

војнику на стражи и рече му: „Не бојте се, ово је место свето, и док сте овде Бог ће вас сачувати!“ Сутрадан је овај трећи војник био много замишљен. Слутећи да је и он нешто доживео за време ноћног стражарења, запитао сам га шта му је. После дужег снебивања и молбе да му се не смејемо, испричао је свој, ноћни доживљај. Тада сам и ја испричао свој, а после мене јавио се онај други стражар и испричао своје виђење. Ова виђења као и причања месних Арнаута уверила су нас да је свети Стефан Дечански велики угодник Божји и чудотворац.

Тако је Србин из Новог Пазара чуо у Малој Азији за светог краља Дечанског и дошао 1934. године да му се поклони (причање овог Србина забележио је јеромонах Амвросије, ондашњи сабрат манастира Дечана.)

Исцељење згрченог Арнаута

Године 1934. дошао је у манастир неки Арнаутин из Дечана, сав згрчен и затражио од калуђера да му прочита молитву пред кивотом светог краља. По прочитању молитве, он се са великим муком и напором провукао испод кивота, а затим је то поновио још двапут. Друго провлачење већ је ишло лакше, а после трећег провлачења исправио се, као да никад није боловао и потпуно здрав отишао из манастира. Пред свако провлачење он се крстio (иако је муслиман) и из дубине срца вапио: „Свети Стеване, помози ми!“ (записао јеромонах Амвросије)

Исцељење болесне арнаутске девојчице

Јула месеца 1938. године био сам са својом супругом, сада покојном, на пропутовању кроз Јужну Србију. На том путу посетили смо први пут и манастир Дечане и остали у њему три дана. За то време били смо очевици чудесног исцељења једне болесне арнаутске девојчице од 15-16 година. Била је потпуно узета и на колима су је донели до манастирске капије, а оданде на рукама унели и положили пред кивотом светог краља. Један од калуђера прочитао јој је молитаве и уљем из кандила над кивотом помазао главне делове њеног тела. После тога девјчица се уз његову помоћ полако придигла, целивала мошти свечеве и после тога полако сама изашла из цркве, и дошла до кола у спољњој авлији манастирској.

Мој доживљај у Дечанима 1941. године

Почетак прошлог рата, у априлу 1941. године, затекао ме је на положају ректора богословије у Призрену. Бојећи се арнаутских зверстава и покоља Срба, који из Србије долазе да службују у оним крајевима и тиме доприносе одржавању српског живља у националном и верском погледу, ја сам се, по избијању рата, повукао у Високе Дечане заједно са ондашњим Епископом призренским, сада покојним, Серафимом, а по савету комandanта наше војске, која је имала задатак да брани Призрен. По доласку у Дечане 9. априла, наша војска је без борбе напустила онај крај и преко Пећи се повукла у Црну Гору. Повукла се и жан-

дармерија која је била стационирана у манастиру. Тако је манастир остао без војне заштите, остављен на милост арнаутским пљачкашима. Чим је манастир остао без војне заштите, Арнаути из ближе и даље околине навале на феријално дечје опоравилиште у боровој шуми више манастира и за два дана га сво опљачкају. Када су однели сав намештај, извлачивали су и врата и прозоре, те вадили даске из патоса. Кад су то развукли, једна група пљачкаша покушала је да продре у манастир, да и њега опљачка. Ми смо се затворили у манастир, а петорица Арнаута, који су били у служби манастира (два шумара и три сточара), наоружани нашим војничким митраљезима, супротставила им се и цео један дан водила борбу са оном бандом споља. Они споља захтевали су да их пусте унутра, а ови су им одговарали да само преко њих мртвих могу ући. Сви у манастиру стрепели смо и очекивали час, када ће та банда споља провалити у манастир. Дању су наши чувари могли да бране манастир, јер су имали чист видик пред собом. Али ноћи су биле тамне и могло се преко зида неопажено пребацити унутра. Зато ноћи нико од нас није спавао, нити нам је сан долазио на очи. Тако је потрајало 3-4 дана. Исцрпљен неспавањем и сталним страхом од зликовачких мучења, ја сам пред зору, уочи Лазареве суботе заспао. Тек што сам склопио очи, неки тајanstвени глас јасно ми је рекао у уху: „Не бој се, спашћете се!“ Ја сам се тргао, а тај глас још ми је звонио у уху. Одмах сам поверовао да је то глас светог краља и да ће он сачувати и нас и свој манастир. Како је он прорекао, тако је и било: сутрадан се наша војска вратила из Црне Горе и ослободила манастир арнаутске опсаде. После недељу дана дошло је до капитулације наше војске и престанка борбе са надмоћном немачком силом. На Вакрс је немачка војска стигла у Дечане, под чијом сам се заштитом повукао у Србију.¹

¹ Архимандрит Леонтије Нинковић, Чудеса Светог Стефана, Краља Дечанског, Сремски Карловци 1929.